

ERDÉLY

Felelős szerkesztő:
RAFFAY ISTVÁN

SZOCIÁLDEMOKRATA NAPILAP

Felelős kiadó:
WOLFF SANDOR

A demokrácia őszinte alkalmazása

Írta: LAHATOS ISTVÁN

A Szociáldemokrata Párt vezetősége hivatalos lapjában, az „Erdély”-ben és az erdélyi magyar dolgozókhoz intézett tájékoztatójában leszegedte, hogy több irányú törekvése mellett, amelyeket az országban a népek egyenlőségéért és a demokráciáért folytatott harcban, ugyanúgy küzdeni fog ezután is, hogy az erdélyi magyarság sérelmei orvosolva legyenek. Jogunk volt ehhez, mert végzettségünkben azért vettünk el annyi millió proletár a diktatúrák elleni harcban, hogy végre minden demokratikus párt szervezetisége szólna az ország népéhez és szabadon mondassa el azt, mit tart helyesnek, mit nem tart helyesnek és hogyan látja annak a népnek a jövőjét, amelyhez lelkiileg tartozik és amelynek a nyelvét beszéli. Mi így képviseltük el a demokráciát, mert még idáig soha nem hallottunk egy olyan demokratikus országról, ahol meghatározták volna, hogy egy politikai pártnak csak az érdekeit, vagy csak a barnákat, csak egy nemzetet, vagy egy bizonyos vallásos csoportot tartozhat szabad szerveznie. Szólunk a magyar néphez, mert, amellyel együtt szocialisták vagyunk, magyarok vagyunk és éppen úgy szeretjük népünket, mint ahogy szeretik a román, francia, angol, vagy orosz szocialisták. Szeretjük és nevelni akarjuk a szocializmus és a demokrácia szeretetére, mert egy új, igazságos társadalmi rend kialakítása nem csak a többi nemzetek érdeke, hanem a magyaroknak is érdeke. Szeretjük és meg akarjuk védeni pártunk erején keresztül attól, hogy országunk helyzetén túl még nemzeti hovatartozásunk miatt is hátrányokat szenvedjen.

Ugy hittük, hogy ebben az országban minden igaz magyar demokrata örvegni fog, hogy a Szociáldemokrata Párt még mindig nekigyürkőzik a munkának és igyekszik az egyenesbe hozni a magyarság kátyuba jutott szekerét. Nem így történt! Egyesek nem csak nem örvegnek, hanem testvérkapunkban, a „Világosság”-ban megjelent cikkben valaki azt írja a Magyar Népi Szövetség nevében, hogy „Szabadságharcunkban nem hagyjuk háttámadni magunkat”. Mi szeretnénk ezt a vitát, amely szerintünk nem használ a demokráciának, megőrizni.

Annál tisztábban és félreérthetlenebbül szegezzük le azonban elvi állásfoglalásunkat, hogy a jövőben megszűnjék minden mellébeszélés és kértérelmi célozgatás pártunk működésével kapcsolatban.

Először is szükségesnek tartjuk a demokrácia őszinte alkalmazását a gyakorlatban. Minden politikai alakulat mondja meg őszintén, milyen világnézeti képvisel. Ha tudja meg minden polgár, hogy ő tulajdonképpen milyen politikai irányvonalhoz tartozik. Másodszor szűnjék meg az az ostoba elmélet, hogy egy nemzetet csak egy embernek vagy egy politikai alakulatnak szabad szerveznie. Egy demokratikus rendszerben minden embernek joga van abba a politikai pártba beiratkozni, amelynek programja és gyakorlati küldetése az ő világnézetének, vagy osztályhelyzetének legjobban megfelel.

Ne tegyen tehát senki a jövőben rosszhiszemű célzásokat arra, hogy a magyarság egységét megtámadták, mert a „román pártok” magyar szekciókat alakítottak. A Szociáldemokrata Párt és a Kommunista Párt világnézeti párt és a nemzetek közötti egyenlőség hirdetője és megtestesítője, amely egyformán véd román, magyar, zsidó, vagy franciát, azt védi, akinek igaza van, mert

nincs kétféle igazság! A Szociáldemokrata Pártnak és a Kommunista Pártnak nem három hét óta vannak magyar tagjai, hanem évtizedek óta

Hogy lehetett elrontani azt a magyar „egységet”, amely sohasem létezett és hogy lehet a jövőben megtiltani a szociáldemokratáknak, hogy magyarokat szervezzenek és dobják ki a pártjukban lévő magyarok tizeit, mert a magyarságot kiadták haszonbérbe egy néhány embernek?

Nem vezetett az sohasem jóra, ha egy népet tiszta és határozott irányvonal helyett zavaros elméletek próbálták vezetni. Megdöbbenve olvasom, hogy hát igen, persze, a munkáspártoknak lehetnek tagjai a magyar munkások, de a munkáspártok felett, meg tőlük jobbra vagy balra van egy nagy magyar összefogó szerv, amely tárgyal, irányít stb. Vajon van az országban két ember, aki elhiszi, hogy a Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt, az ország két nagy kormánypártja, bármilyen ügyben a Népi Szövetségtől fogad el utasítást és nem megfordítva? Hiszi azt valaki, hogy amit a munkásegységfront egyszer elhatároz, azt a Népi Szövetség meri ellenezni? Hiszi azt valaki, hogy a kommunista vagy a szocialista a Népi Szövetségben más politikai irányvonalat képviselhetnek, mint amit saját pártvezetőségük meghatározott? de ezzel a magyar egység kérdése nincs megoldva, mert elvi ellentéteket, világnézeti és osztálykülönbségeket nem lehet egyszínű tagkönyvek kiosztásával megszüntetni. És nem is szükséges, mert a szocialista világnézet soha nem hitt az osztályelleneték mesterséges megszüntetésének lehetőségében a gazdasági kiváltságok és igazságtalanságok megszüntetése nélkül.

A gazdasági igazságtalanságok megszüntetéséért, a magyar, román, német vagy angol kapitalizmus megszüntetéséért csak a tiszta és világos szocialista programokkal rendelkező, szocialista pártokban lehet küzdeni. A szocializmusról, az új, igazságosabb társadalmi rendről azonban a Népi Szövetségnek meg van a véleménye. Mint megbocsáthatatlan bünt szegezti nekünk a Világosság, hogy a „szocialista államkép káprázatával önmagával meghasonlással” kergetjük a magyarságot.

Tehát a szocializmus, amelyet Marx és Engels óta annyi világhírű teoretikus alátámasztott, amelyért milliók küzdöttek és annyian adták az életüket, amelyet a föld egyhatod részén az orosz proletárok annyi fanatizmussal tiltanak át a gyakorlatba, amely a világ minden civilizált országában a megvalósulás stádiumához érkezett, a Világosság cikkirői szerint csak káprázat, amelyet mi találtunk fel, hogy a Népi Szövetség csodálatraméltó politikai vonalát gyengítsük. Ebből összesen az a tanulság, hogy vannak emberek, akik tagjai egy munkáspártnak, de a lelkükben nem szocialisták, magyarkodnak, de lelkükben nem magyarok, vezetőit játszanak, de valójában nem vezetők.

Mi nem kérünk sokat a Népi Szövetségtől, csak azt, amit a multkor: ne beszéljenek azoknak a nevében, akik erre nekik megbízást nem adtak.

Ha egy eszkimó olvassa a Világosságot, az esetleg elhiszi, hogy a Népi Szövetség vezetősége mentette meg az erdélyi magyarság összességének az életét, mert ők verték ki furkósbottal, csákánnyal, kapával a Mániu-gárdistákat, de Erdélyben minden nagykorú ember tudja még ma is, hogy a Vörös Hadsereg parancsnokságának igazságszer-

tete teremtett rendet Erdélyben és zavarta ki a fasiszta hordákat.

De azt is tudja mindenki, hogy mi, szociáldemokraták hol voltunk akkor és ha a Világosság vezércikkirői, akik erről érdeklődnek, elolvassák saját lapjuk kollektíváját, meglepetéssel vennék tudomásul, hogy a nehéz időkben a demokrácia frontján olyan felelős helyen küzdöttünk, ahol az utólagos hősöknek még kibic-szerep sem jutott.

Nem kérünk semmi lehetetlent azáltal sem, ha követeljük, hogy szálljanak le az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület és a többi intézmények vagyonáról. Folytassa tovább működését az a gazdasági intézmény, amely 100 éven keresztül felbecsülhetetlen szolgálatot tett a magyar falu dolgozóinak a magnemesítés, az állatnemesítés, zöldmező-mozgalom, tehát a tudományos gazdálkodás népszerűsítése terén.

Mi nem kívánjuk a Népi Szövetség megszüntetését. Ez nem egyezne demokratikus gondolkodásunkkal. Ha dolgozzon mindenki, monopólium nélkül, a saját tagjai nevében. A történelem ugyanis levezgáztat valamenynyit, de aki ma nem üti meg a mérleget, annak ezerszer jaj! Olyan időket élünk, amilyenek évszázadok alatt csak egyszer adódnak. Amit ma elrontunk, azt nem biztos, hogy holnap újra lehet csinálni.

Aki ilyen szellemben akar küzdeni a magyar és a román reakciók ellen egyformán, a magyar és román dolgozók jogaiért egyformán, az bennünk szövetségest talál, s ahogy a két munkáspárt az egységfront alapján közös nevezőre tudja hozni a álláspontját a legtöbb kérdésben, ugyanugy meg fogja találni az erdélyi magyarság is az együttműködés módjait. Akkor majd sok ferde helyzet örökre el fog tűnni.

Kiegészítő tárgyalásokra van szükség a kormány kibővítésével kapcsolatosan

Nem valószínű, hogy ma nyilvánosságra hozzák a hivatalos közleményt

Bukarest. (Rador.) Averol Harriman, az Egyesült Államok moszkvai nagykövete az amerikai diplomáciai kiküldetés sajtóattaséjának lakásán fogadta a román újságírókat. Harriman nem volt hajlandó politikai kérdésekről nyilatkozni és csak arra szorítkozott, hogy méltassa a szívélyes fogadtatást, melyben romániai tartózkodása alatt részesítették.

A Reuter ügynökség hangzólatia, nagyon csekély annak valószínűsége, hogy a kormány kibővítésével kapcsolatos közleményt ma nyilvánosságra hozzák. Még kiegészítő tárgyalásokra van szükség, mielőtt a közleményt nyilvánosságra hoznák.

Lázás politikai tevékenység Bulgáriában

Szófia. (Rador.) A moszkvai értekezlet határozatai következményeképpen a bolgár fővárosban máris megkezdődött a lázas politikai tevékenység a kormány átalakítása érdekében.

Merénylet áldozatául esett az egyiptomi belügyminiszter

LONDON. (Rádió.) Az egyiptomi belügyminiszter politikai merénylet áldozatául esett. A kairói rendőrhatalóságok széleskörű nyomozást indítottak a tettesek kézrekerítésére és ennek eredményeképpen letartóztatásba helyezték az egyiptomi közlekedésügyi államtitkár 20 éves fiát, akit a

csalatos közleményt ma nyilvánosságra hozzák. Még kiegészítő tárgyalásokra van szükség, mielőtt a közleményt nyilvánosságra hoznák.

Egyidejűleg Szófiából jelentik, hogy a moszkvai határozatok értelmében a kormány háromtagú küldöttsége ma többszörös tanácskozásokat folytatott az ellenzék vezetőivel. Mértékadó helyen tudni vélik, hogy a mai nap folyamán nyilvánosságra hozzák annak a két ellenzéki politikusnak a nevét, akik belépnek a kabinetbe.

Arthur tábornok legutóbbi tisztagazdai rendelete. Számolnak azzal, hogy a Sidehara-kabinet lemond, mert a miniszterelnökön kívül csak Yoshida külügyminiszter személyét nem érinti a rendelet.

A perzsa kormány tekintélyhiánya késlelteti az iráni kérdés megoldását

LONDON. (Rádió.) A „Times” a perzsa kormány tekintélyhiányának tulajdonítja az iráni kérdés megoldásának elmaradását Moszkvában. A lap a nagyhatalmak összefogását tartja szükségesnek és ezért ebben a kérdésben az őszinte tárgyalások megindítását sürgeti.

Meghosszabbították a breton-woodszi pénzügyi egyezményhez való csatlakozás határidejét

WASHINGTON. (Rador.) A Breton-Woods pénzügyi egyezményhez való csatlakozásra megállapított december 31-i határidőt meghatározatlan időre kitölték. Ezzel módot nyújtanak a Szovjetunióznak, Ausztráliának és más államoknak, melyeknek nem volt idejük a csatlakozást ki mondani, az egyezmény jóváhagyására.

Az új japán kormány is lemond TOKIÓ. (Rador.) Kormánykörökben egyenesen konsternációt keltett Mac-

